

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 6. An licet aliquando uti materiâ aut formâ dubiâ, vel probabili tantùm
in Sacramentis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

Doctores, qui addunt mutationem accidentalem, his seclusis posse esse venialem, ob levitatem materiæ.

Q. 6. *An licet aliquando uti materiâ, aut formâ dubiâ, vel probabili, tantum in Sacramentis?*

Resp. I. Extra necessitatem proximi tenemur semper sub mortali in iis, quæ pertinent ad efficaciam, vel valorem Sacramenti, sequi in praxi sententiam tutiorem probabilem, relicta opposita etiam probabiliore. Ita Suarez, & alii. quia alioqui exponeretur sine necessitate Sacramentum periculo nullitatis; nam valor & efficacia Sacramenti pendet à sola institutione Christi, & nullatenus ab opinione hominum quantumvis probabili, quæ immutare & supplere non potest id quod Christus voluit esse necessarium ad valorem & effectum Sacramenti. Nec ignorantia invincibilis, licet excuset à culpa, potest defectum rei ad valorem actûs requisitæ supplere. Ergo si opinio, etsi probabilior, falsa sit, ut potest esse & nî re ipsâ ponantur & adsint omnia, quæ Christus instituit ac exigit, Sacramentum erit invalidum & sine effectû. Quare qui utitur materiâ vel formâ non certâ, quando potest certam adhibere, peccat mortaliter. I. Contra Religionem, sine necessitate exponendo Sacramentum periculo nullitatis, & inefficaciæ: quod gravis est irreverentia in Christum
ejus

ejus auctorem, ejus nomine exercendo actionem, eo modo, quo probabile est non posse habere effectum, nec rationem Sacramentalem, ideóque esse inanem. Estque per se quidam contemptus seu irrisio rerum divinarum. 2. Contra charitatem, nam sine justâ causâ exponit proximum jacturæ maximi boni, quod percipitur ex Sacramento valido, cum possit illi talem fructum certò conferre. 3. Contra justitiam, præsertim si sit Pastor: nam proximus habet jus, ut Sacramentum sibi modo, quantum fieri potest, certo & infallibili ministraretur, eo ipso quòd se ad illud suscipiendum submittat; & sacerdos hoc ipso quòd ministrare velit, se obligat tacitè ad dandum quòd petitur, Sacramentum scilicet certò validum: aliàs alius quæreretur. Hinc Innoc. XI. damnavit hanc propos. *Non est illicitum in Sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relictâ tutiore, nisi id vetet lex, conventio, vel periculum gravis damni incurrendi. Hinc sententiâ probabili tantum utendum non est in collatione Baptismi, Ordinis Sacerdotalis aut Episcopalis.*

Resp. II. Tenetur sub mortali suscipiens sequi in praxi sententiâ tutiorem probabilem, relictâ oppositâ, etsi verè probabili, in iis quæ ex parte ipsius requiruntur ad valorem vel effectum Sacramenti: quia aliàs exponeret Sacramentum periculo nullitatis, vel inefficiæ, ob rationem allatam, quod est grave sacrilegium:

gium: nam sicut reddere Sacramentum nullum, aut illud effectū suo privare est gravis irreverentia in Christum, cum Sacramentum sit moraliter actio Christi: ita & se exponere periculo id faciendi; & utrumque eodem præcepto Religionis prohibetur.

Resp. III. Tenemur in necessitate extrema proximi, illi administrare Sacramentum cum materia vel dispositione probabili tantum, vel etiam dubia, dum certa haberi non potest: nam lex charitatis præcipit, ut in extrema necessitate proximi illi opitulemur meliori modo, quo possumus: at medium probabile vel dubium melius est nullo. Nec tunc fit irreverentia Christo, vel Sacramento; quia cum Christus illud instituerit pro hominum salute, vult ut magis provideamus securitati salutis proximi, quam Sacramenti, utriusque dum periculum vitari nequit. Quare in tali necessitate vult, ut succurramus proximo, etiam cum periculo nullitatis Sacramenti, adhibendo tamen probabiliorem tutioremque materiam quæ adhiberi potest. Et verò lex charitatis prævalet Religioni.

Porrò hoc locum habet duntaxat in Sacramentis, quæ sunt de necessitate medii, nempe Baptismo & Pœnitentiâ: quia non licet Sacramentum ullum exponere periculo nullitatis, nisi cum alioqui homo exponeretur damnationis æternæ periculo. Hinc nunquam licet

et adhibere materiam dubiam in Eucharistiâ,
Ordine, &c.

*Q. 7. An licet supra eandem materiam repetere
formam?*

Resp. Non licet, nisi sit dubium rationabi-
le de validitate formæ jam prolatae; vel de ejus
prolatione: quia tunc frustra adhiberetur al-
tera formæ prolatio cum irreverentia Sacra-
menti. Quod si tale dubium adsit, debet for-
ma iterari sub conditione, ne Sacramentum
maneat irritum, cum illius irreverentia ac dam-
no proximi. Dubium autem imprudens, quale
solet esse in scrupulosis non sufficit, sed con-
temnendum est.

CAPUT II.

De Ministro Sacramentorum.

HOc nomine intelligitur idoneus effector
Sacramenti. Constat solos homines
ratione utentes esse Ministros Sacramentorum
ordinarios: nam eos solos Christus ad hoc
munus designavit. Non omnes tamen ho-
mines possunt esse omnium Ministri; nam
Laici non possunt validè efficere nisi Baptis-
mum & Matrimonium; ut constat ex perpe-
tua traditione & praxi Ecclesiæ.

*Q. I. An requiritur intentio faciendi Sacra-
mentum?*

Not. Consentunt omnes Catholici. 1. Non
requiri

N 3